

**NADER ONDERZOEK
KLEINE MARTERACHTIGEN
EN STEENUIL ROSSUM.**

NADER ONDERZOEK KLEINE MARTERACHTIGEN EN STEENUIL ROSSUM.

Kenmerk: 21257
Versie: 1.0
Datum: 2-11-2021

Auteur: ing. M.W. Bokje
Projectleider: Ir P.A.W.M. Raaijmakers
Veldwerk: ing. M.W. Bokje
Kwaliteitscontrole: Ir P.A.W.M. Raaijmakers
Opdrachtgever: Rubens Ontwikkeling BV
p/a SpaWnp
Klinkenbergerweg 301
6711 MK EDE
Contactpersoon: Mevr. N. Jacobs

Dit rapport is digitaal gegenereerd en derhalve niet voorzien van een handtekening. De inhoud van de rapportage is aantoonbaar gecontroleerd en vrijgegeven.

ATKB ASSEN
STATIONSSTRAAT 29C
9401 KW ASSEN

ATKB MIDDELHARNIS
PRINS BERNHARDLAAN 147
3241 TA MIDDELHARNIS

ATKB WAARDENBURG
KOEWEISTRAAT 7
4181 CD WAARDENBURG

ATKB WAGENINGEN
SPORTSTRAAT 42
6707 GH WAGENINGEN

ATKB ZOETERMEER
LOUIS BRAILLELAAN 100
2719 EK ZOETERMEER

KVK 27 1771 40
BTW NL 8076 36 757B01
IBAN NL53 RABO 0160177529

INHOUD

1.	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Leeswijzer	1
2.	huidige en toekomstige situatie	2
2.1	Beschrijving huidige situatie	2
2.2	Werkzaamheden en toekomstige situatie	3
3.	Methode	4
3.1	Verwachte soorten en functies	4
3.2	Nader onderzoek steenuil	4
3.3	Nader onderzoek kleine marters	4
4.	Resultaten veldonderzoek	6
4.1	Steenuil	6
4.2	Wezel, Hermelijn & Bunzing	6
5.	Effectenanalyse aanwezige soorten	7
5.1	Inleiding	7
5.2	Steenuil	7
5.3	Wezel, Hermelijn & Bunzing	7
6.	Conclusies	8
6.1	Functies voor steenuil en kleine marters	8
6.2	Ontheffing Wet natuurbescherming	8
7.	Literatuur	9

I. INLEIDING

I.1 AANLEIDING

Op enkele percelen met agrarische bestemming, waaronder een boomgaard, is men voornemens 120 woningen te bouwen.

Uit een eerder door De Groene Ruimte uitgevoerde quickscan bleek dat negatieve effecten op steenuil en kleine marters (wezel, hermelijn, bunzing) als gevolg van de werkzaamheden niet op voorhand zijn uitgesloten. Derhalve is in 2021 nader onderzoek naar deze soorten uitgevoerd. In dit rapport worden hiervan de resultaten weergegeven.

Steenuilen zijn beschermd volgens de Vogelrichtlijn en zijn daarin opgenomen in artikel 3.1 t/m 3.4. De kleine marters zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming en zijn niet vrijgesteld in de provincie Noord-Brabant. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming overtreden worden.

Tijdens het nader onderzoek is gekeken naar de aanwezigheid van steenuilen en de functie van het plangebied voor de soort. Tevens is gekeken naar de aanwezigheid van kleine marters

I.2 DOEL

De doelstelling voor dit onderzoek is geformuleerd in onderstaande onderzoeksvragen:

- Zijn er steenuilen aanwezig in het plangebied?
- Welke functie heeft het plangebied voor steenuil (foerageergebied, nestplekken)
- Worden er (sporen van) één of meerdere soorten kleine marters aangetroffen?
- Wat is de omvang en duurzame staat van instandhouding van de populatie die bij de ingreep betrokken is.
- Wat zijn de effecten van de voorgenomen werkzaamheden op beschermde soorten, die (mogelijk) gebruik maken van het plangebied?
- Welke maatregelen moeten worden uitgevoerd om aan de zorgplicht te voldoen?
- Is het noodzakelijk om voor de voorgenomen werkzaamheden een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen?

I.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 is een beschrijving van het plangebied weergegeven en de uit te voeren werkzaamheden zijn hier benoemd. Hoofdstuk 3 gaat in op de methode van het steenuilenonderzoek en onderzoek naar kleine marters en in hoofdstuk 4 worden de resultaten besproken. In hoofdstuk 5 worden de effecten bepaald van het plan op de soorten die gebruik maken van het plangebied. Hier worden ook maatregelen voorgesteld om zorgvuldig te handelen ten aanzien van beschermde soorten. Ook wordt beargumenteerd of een ontheffing noodzakelijk is voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Het laatste hoofdstuk geeft een samenvattende conclusie van de bevindingen uit deze rapportage.

2. HUIDIGE EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

2.1 BESCHRIJVING HUIDIGE SITUATIE

Het plangebied ligt aan de noordwestkant van de bebouwde kom van Rossum in de gemeente Maasdriel. Op dit moment heeft de grond een agrarische bestemming met onder andere grasland en laagstamboomgaarden. Er is geen bebouwing aanwezig in het plangebied.

Figuur 1. Ligging van het onderzochte gebied. Bron kaart: PDOK

2.2 WERKZAAMHEDEN EN TOEKOMSTIGE SITUATIE

Voor de bouw van 120 woningen wordt het gehele gebied bouwrijp gemaakt alvorens a mete bouw wordt gestart. In deze beoordeling wordt er vanuit gegaan dat alle bouwen worden gekapt. De toekomstige situatie is hieronder weergegeven in figuur 2.

3. METHODE

3.1 VERWACHTE SOORTEN EN FUNCTIES

Het plangebied is op basis van het veldbezoek en bronnenonderzoek bij de quickscan geschikt geacht voor steenuil en kleine marters.

Voor het verkrijgen van informatie is gebruik gemaakt van openbaar toegankelijke broninformatie via internet (NDFP) en literatuur, zoals een rapport van BRO (2009) waar onderzoek is gedaan naar de natuurwaarden in het plangebied. Dit is aangevuld met de soorten op basis van gebiedskennis.

3.2 NADER ONDERZOEK STEENUIL

Voor het onderzoek naar steenuilen is gebruik gemaakt van de richtlijnen die zijn opgenomen in het Kennisdocument Steenuil van BIJ12 en van het document Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus. In dit onderzoek is qua onderzoeksdata weloverwogen afgeweken van de protocollen vanwege de zeer beperkte geschiktheid voor nesten van de soort. Wel is het gebied geschikt als foerageergebied. In het onderzoek van BRO uitgevoerd in 2008 bevonden nesten van steenuil zich uitsluitend buiten het plangebied. Uit de quickscan die door De Groene Ruimte in 2021 is uitgevoerd bleek eveneens dat enkel een paar bomen in de boomgaard nestplaatsen konden bieden aan de soort en daarvoor niet optimaal zijn. Hierop is besloten de bomen drie maal te controleren op aanwezigheid van nesten of sporen daarvan. Dat is gedaan aan het einde van de daglichtperiode, zodat meteen opvolgend door middel van het afspe-len van tapes bepaald kon worden of zich dieren in de omgeving bevonden. De eerste ronde is uitgevoerd op 20 april 2021, de overige twee bezoeken zijn buiten de door de in de protocollen aangegeven optimale onderzoeksperiode uitgevoerd, namelijk op 4 mei 2021 en op 21 mei 2021. Alle bezoeken zijn onder geschikte omstandigheden uitgevoerd.

Bij steenuilen komen de eerste kuikens na ongeveer vijf weken nadat het eerste ei is gelegd uit het ei. De kuikens worden nog enige tijd gevoerd op het nest. Bij vroege legsels waarbij eind februari/begin maart de eerste eieren worden gelegd kan er dus vanuit worden gegaan dat de eieren eind maart/begin april uitkomen. Bij moeilijk vindbare nestlocaties, waarbij het nest zelf niet geïnspecteerd kan worden, is het van belang minstens drie maal in deze periode te posten om de nestlocatie te lokaliseren. Bij dit onderzoek zijn de potentiële nestlocaties echter bekend en is daarom een check op in gebruik zijnde nesten afdoende. In gebruik zijnde nesten zijn in mei en juni nog goed te herkennen aan sporen zoals braakpallen en mest. Hoewel in deze periode de nesten mogelijk niet meer in gebruik zijn, wordt de omgeving nog wel gebruikt door de dieren om te foerageren. Door sociale geluiden en het geluid van jonge dieren af te spelen kan worden bepaald of dieren aanwezig zijn in het plangebied en wat de functie is van het plangebied.

3.3 NADER ONDERZOEK KLEINE MARTERS

Onderzoek naar kleine marters is uitgevoerd conform de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017). Dit houdt in dat cameravallen en marterboxen tussen maart en eind augustus zes weken in het plangebied opgesteld hebben gestaan. Op 8 juli 2021 zijn 3 cameravallen en 3 marterboxen op geschikte plaatsen in de percelen geplaatst met pindakaas en blikjes sardines voor de lens als

lokmiddel (zie onderstaande figuur). Op 19 juli is het materieel gecontroleerd, daarbij zijn batterijen en SD-kaarten gewisseld en is de opstelling gecontroleerd op optimale werking. Op 27 augustus 2021 zijn de materialen opgehaald.

Figuur 3. Locaties marterboxen (rode rechthoek) en cameravallen (gele cirkel). Kaart ondergrond: PDOK.

4. RESULTATEN VELDONDERZOEK

4.1 STEENUIL

Bij geen van de bezoeken zijn steenuilen of sporen van nesten aangetroffen in het plangebied. Wel zijn bij alle drie de bezoeken steenuilen gehoord, maar op grote afstand van het plangebied. De dieren reageerden met name op sociale roepen van volwassen dieren die getaped werden. De dieren waren elke keer te horen ten noorden van het plangebied, ver ten noorden van de H.C. De Jonghweg en mogelijk zelfs nog ten noorden van de Molenweg. Door windstille omstandigheden konden de geluiden vanaf deze afstand gehoord worden. Bij het onderzoek is de Maarten van Rossumstraat ten noorden van het plangebied ingelopen. Vanaf daar werden roepende dieren vanuit het noordwesten gehoord.

Geconcludeerd kan worden dat het plangebied hoogstens marginaal gebruikt wordt als foerageergebied. Essentieel foerageergebied is niet aanwezig. Nestplaatsen zijn uitgesloten.

4.2 WEZEL, HERMELIJN & BUNZING

In totaal zijn ruim 150.000 foto's gemaakt door de losse camervallen en cameravallen in marterboxen. Op veruit de meeste foto's stonden woelmuizen, ware muizen en in mindere mate spitsmuizen. De meest waargenomen soort is veldmuis, gevolgd door bosmuis. Verder waren soorten als rosse woelmuis, bruine rat, bosspitsmuis en huisspitsmuis te zien. Soorten anders dan muizen die werden waargenomen zijn egel en vos en diverse vogels. Hoewel voedsel voor de kleine marters ruim voorhanden is in het plangebied zijn de soorten niet vastgelegd. Ook sporen zijn niet gevonden. De aanwezigheid van wezel, hermelijn en bunzing kan daarmee worden uitgesloten.

5. EFFECTENANALYSE AANWEZIGE SOORTEN

5.1 INLEIDING

In deze paragraaf wordt een effecteninschatting gedaan van het plan op de aanwezige beschermde waarden van steenuil en de kleine marters/

5.2 STEENUIL

5.2.1 TIJDELIJKE EFFECTEN

Nesten zijn niet aangetroffen en kunnen met dit onderzoek worden uitgesloten. Ook vast leefgebied of essentieel foerageergebied kan worden uitgesloten. De omstandigheden tijdens de bezoeken waren goed om uilenactiviteit waar te nemen. Steenuilen zijn ook alle drie de bezoeken gehoord ver ten noorden van het plangebied. Dit valt buiten de beïnvloedingsfeer van de werkzaamheden.

5.2.2 PERMANENTE EFFECTEN

Er worden geen nesten of vast leefgebied aangetast of vernietigd, permanente effecten zijn niet aan de orde.

5.3 WEZEL, HERMELIJN & BUNZING

5.3.1 TIJDELIJKE EFFECTEN

Alle drie de soorten kleine marters zijn niet vastgesteld en er zijn ook geen sporen aangetroffen. Aanwezigheid van vast leefgebied kan daarmee worden uitgesloten.

5.3.2 PERMANENTE EFFECTEN

Permanente effecten zijn uitgesloten. Er is geen vast leefgebied aanwezig in het plangebied.

6. CONCLUSIES

6.1 FUNCTIES VOOR STEENUIL EN KLEINE MARTERS

Het plangebied bevat geen verblijfplaatsen of vast leefgebied/foerageergebied voor steenuilen, wezel, hermelijn of bunzing.

6.2 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

Het is niet noodzakelijk om een ontheffing Wet natuurbescherming aan te vragen omdat er geen beschermde waarden voor steenuil of kleine marters aanwezig zijn.

7. LITERATUUR

BRO, 2009. Natuuronderzoek Woningbouwplan “Rubens” te Rossum, gemeente Maasdriel.

De Groene Ruimte, 2021. Quickscan Soortenbescherming H.C. de Jonghweg, Rossum. Projectnummer 21212. In opdracht van SpaWNP

Bouwens, S. 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. In opdracht van Provincie Noord-Brabant

BIJ12, 2017. Kennisdocument Steenuil *Athene noctua*. Versie 1.0

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Websites

- www.pdok.nl/viewer
- Sovon.nl

